

Aan de gemeenteraad

|                       |                        |                    |                                                                                        |
|-----------------------|------------------------|--------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Behandeld door</b> | R. van Alfen           | <b>Datum</b>       | 20 december 2023                                                                       |
| <b>Doorkiesnummer</b> | 030-2860347            | <b>Kenmerk</b>     | 11918602                                                                               |
| <b>E-mail</b>         | R.van.Alfen@utrecht.nl | <b>Onderwerp</b>   | Uitvoering toezegging uitbreiding<br>fietsparkeervoorzieningen vooroorlogse<br>buurten |
| <b>Bijlage(n)</b>     | 1                      | <b>Beleidsveld</b> | Mobiliteit                                                                             |

Geachte leden van de raad,

Op 16 juni 2022 heeft u naar aanleiding van de behandeling van de module fietsparkeren (onderdeel van de Parkeervisie) een motie ingediend over het opschalen van plaatsing van nieuwe fietsparkeerplekken in vooroorlogse buurten (2022-M134; fietsparkeren in de wijk). Deze motie sluit goed aan bij de ambities rond fietsparkeren in vooroorlogse buurten uit het coalitieakkoord, het mobiliteitsplan 2040 en de module fietsparkeren. We maken graag ruimte voor meer fietsenrekken en –trommels in deze buurten. Hierdoor kunnen bewoners hun fietsen veilig en netjes stallen en creëren we meer loopruimte op de trottoirs en plek voor geveltuintjes en ander groen. Wij hebben deze motie dan ook overgenomen en toegezegd u in 2023 te informeren over een voorstel tot uitbreiding van fietsparkeervoorzieningen in vooroorlogse buurten. Via deze brief informeren wij u over het toegezegde voorstel uitbreiding fietsparkeervoorzieningen vooroorlogse buurten.

### **De huidige manier van uitbreiding van fietsenrekken**

We pakten de afgelopen jaren de plaatsing van fietsenrekken vraaggericht aan. Op het moment dat bewoners via het digitale loket een verzoek indienen, onderzoeken we de mogelijkheid tot plaatsing van rekken. Draagvlak en de beschikbare ruimte zijn daarbij belangrijk. In de periode januari tot en met oktober 2023 hebben we 465 fietsparkeerplaatsen op 45 verschillende locaties in de stad bijgeplaatst.

### **Fietsparkeren in vooroorlogse buurten: Rivierenwijk als voorbeeld**

In vooroorlogse buurten hebben inwoners vaak geen achterom en geen eigen schuurtje of berging. Ze stallen de fiets op de (vaak smalle) stoep of nemen deze mee naar binnen. We ontvangen regelmatig meldingen van inwoners over het tekort aan fietsenrekken uit deze buurten.

Tot op heden hebben we de fietsparkeercapaciteit en de tekorten alleen structureel gemeten in de binnenstad en het stationsgebied. Om een beter beeld van de fietsparkeerdruk in vooroorlogse buurten te krijgen, hebben we de buurt Rivierenwijk geselecteerd als ‘proefbuurt’. We hebben deze buurt gekozen, omdat we hier al een groenaanpak uitvoeren en we kansen zien om deze aanpak te combineren met de uitbreiding van fietsparkeerplekken.

We hebben in Rivierenwijk onderzoek en metingen gedaan, die het volgende uitwijzen:

- We constateren een tekort van circa 2.200 fietsparkeerplaatsen in Rivierenwijk. Er staan heel veel fietsen op de trottoirs, vaak tegen de gevels. Dit hindert vaak de vrije loopruimte en de aanleg van geveltuintjes door bewoners;
- We zien weinig ruimte op de trottoirs om rekken bij te plaatsen. Vaak is het enige alternatief het opheffen van autoparkeerplaatsen;
- Een deel van de bewoners heeft behoefte aan extra fietsenrekken in de buurt;
- De ruimte die we kunnen maken door het opheffen van parkeerplaatsen is niet ongelimiteerd, omdat het vaak smalle straten en krappe trottoirs zijn, met veel autoparkeerplaatsen, bomen en bijvoorbeeld vuilcontainers.

### **De vertaling van ambitie naar een concreet voorstel uitbreiding fietsparkeervoorzieningen vooroorlogse buurten**

De manier waarop we de fietsparkeervoorzieningen in vooroorlogse buurten willen uitbreiden bestaat uit vier onderdelen:

#### **1. Fietsparkeerbalkans in vooroorlogse buurten opstellen**

We gaan in drie vooroorlogse buurten tellingen uitvoeren om een buurt-fietsparkeerbalkans op te stellen. Met de resultaten uit deze tellingen brengen we het tekort aan fietsparkeerplaatsen in beeld en analyseren we deze.

In 2023 hebben we het aantal gestalde fietsen en het aantal fietsenrekken in Rivierenwijk, Dichterswijk, Zuilen-west, Wittevrouten en Buiten Wittevrouten al geteld. Uit deze buurten ontvingen we in 2023 meerdere aanvragen voor het plaatsen van fietsenrekken en sluit de keuze voor Buiten Wittevrouten aan op Schriftelijke Vragen over fietsparkeren in de Mgr. Van de Weteringstraat e.o. (SV – 2023-176). De drie buurten die we in 2024 gaan meten, hebben we nog niet bepaald. Hiervoor maken we in de loop van 2024 een plan. Het gaat nog om vele tientallen verschillende buurten waaruit we kunnen kiezen.

#### **2. Uitvoeren van kleinschalige integrale buurtaanpakken**

We sluiten aan bij de reeds gestarte buurtpuzzel-aanpak in een aantal straten in Rivierenwijk. Dit is een kleinschalige, integrale pilot die vergroening, aanbod gestuurde uitrol van fietsenrekken en het toevoegen van deelmobiliteit door onder andere het omzetten van autoparkeerplaatsen samenbrengt ("buurtpuzzel"). We doen dit om te beginnen in een beperkt aantal straten waar het tekort aan fietsparkeerplaatsen hoog is. Samen met bewoners bekijken we of en waar we de extra fietsparkeervoorzieningen plaatsen. De pilot is reeds gestart en kent een looptijd van een jaar. Na afronding bepalen we of de buurtpuzzel-aanpak ook in andere straten in vooroorlogse buurten kan starten en onder welke condities. De aanpak is gebaseerd op wensen uit de buurt.

#### **3. Actief communiceren digitaal aanvraagloket en uitbreidingsvoorstellen ontwikkelen**

In de vijf buurten waar we al een fietstelling hebben uitgevoerd en waar we tekorten aan fietsenrekken zien, brengen we het digitale aanvraagloket actief onder de aandacht met wijkberichten. We doen dit voornamelijk in de straten waar we een (groot) verschil zien tussen het aantal getelde fietsen en het aantal aanwezige fietsenrekken. We nemen binnenkomende aanvragen uit deze buurten snel in behandeling. We starten in 2024 in delen van Rivierenwijk en Dichterswijk. Daarna starten we in het tweede kwartaal in Buiten Wittevrouten. In de buurten Wittevrouten en Zuilen-west gaan we actief starten na de zomervakantie.

We merken dat inwoners het huidige loket goed weten te vinden. Met het huidige aantal aanvragen is de werkvoorraad voor de medewerkers van het loket compleet gevuld. Er zijn daardoor momenten waarop de behandeltijd oploopt. Daarom gaan we nu alleen in de vijf in beeld gebrachte buurten het digitale loket actief communiceren. Een apart projectteam behandelt de aanvragen uit deze vijf buurten.

De werkvoorraad voor de medewerkers van het loket die de aanvragen uit de overige buurten uit de stad in behandeling nemen, wordt daardoor niet groter. Hierdoor zal de behandeltermijn voor de reguliere aanvragen voor plaatsing van fietsenrekken in andere delen van de stad niet oplopen.

We willen eerst leren of en hoe het aantal aanvragen stijgt op basis van de projectmatige inzet in de buurten waar we in 2023 al fietstellingen hebben uitgevoerd. We kunnen dan een betere inschatting maken met welke personele capaciteit en uitvoeringsbudget we het loket op termijn structureel moeten uitbreiden.

**4. Herinrichtingen openbare ruimte benutten om tekorten aan fietsparkeerplaatsen te verminderen.**

Een herinrichting van een straat (bijvoorbeeld bij vervanging van riolering of groot onderhoud aan de weg) biedt kansen om het aantal fietsparkeerplaatsen uit te breiden, omdat we de ruimte dan opnieuw inrichten. Bij herinrichtingen van straten in (delen van) vooroorlogse buurten gaan we daarom vooraf tellingen uitvoeren om de vraag naar (extra) fietsenrekken goed in beeld te hebben. We werken vervolgens samen met de bewoners de benodigde fietsparkeerplaatsen in het nieuwe ontwerp van het gebied goed uit.

**Verwachte resultaat van de uitbreiding van fietsparkeervoorzieningen vooroorlogse buurten**

De opgave is groot. Het onderzoek in Rivierenwijk laat zien dat we de tekorten aan fietsenrekken niet in een korte periode kunnen oplossen. Daarnaast zijn er meerdere ambities voor de stad die we in dezelfde schaarse ruimte willen realiseren. We verwachten vergelijkbare tekorten aan fietsenrekken en ruimtebeperking in de andere vooroorlogse buurten. Dit betekent dat we per buurt meerjarige trajecten moeten doorlopen om het aantal fietsparkeerplaatsen significant uit te breiden. Voor de stad betekent dit een flink aantal jaren inzetten op deze ambitie, een volhardende inzet.

We gaan stapsgewijs aan de slag en beschouwen 2024 als een overgangsjaar om te leren van de inzet tot uitbreiding van fietsparkeervoorzieningen. In het vierde kwartaal van 2024 maken we de balans op en informeren wij u over de resultaten. Daarin nemen we mee hoe we het digitale loket ook in buurten waar we nog geen tellingen hebben uitgevoerd structureel betere bekendheid geven. Op basis van die informatie gaan we een meerjarenplanning en -begroting maken.

**Dekking kosten 2024 en verder**

De inzet op de uitvoering van de uitbreiding van fietsparkeervoorzieningen dekken we uit de parkeerexploitatie. We voeren fiets- en autotellingen uit in maximaal drie nieuwe vooroorlogse buurten en gaan actief aan de slag in de in 2023 in beeld gebrachte buurten (Rivierenwijk, Dichterswijk, Zuilen-west, Buiten Wittevrouwen en Wittevrouwen) om het aantal fietsparkeerplaatsen uit te breiden. Een meerjarige begroting met dekkingsvoorstel maken we in het vierde kwartaal van 2024, op basis van de ervaringen die we met de uitvoering van de uitbreiding van fietsparkeervoorzieningen vooroorlogse buurten in 2024 opdoen.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,